

Verwijdering fietsen mist vaak juridische basis

Als veel mensen fietsen, is dat een lust voor de wegbeheerder. Maar geparkeerde fietsen kunnen als een last worden gezien, als ze staan waar ze niet mogen staan, als ze in de steek zijn gelaten en helemaal als ze een wrak zijn. Voor veel gemeenten is dan het devies: opruimen!

Gevaarlijk of hinderlijk geparkeerde fietsen kunnen op grond van artikel 5 van de Wegenverkeerswet direct worden verwijderd. Het wegslepen van fietswrakken, weesfietsen en foutgeparkeerde fietsen moet echter via de APV, de Algemene Plaatselijke Verordening, geregeld zijn. De overheid heeft daarmee de bevoegdheid om situaties die tegen de regels ingaan op te heffen, de zogeheten bestuursdwang. ‘Foutparkeren’ is een fiets neerzetten waar dat verboden is. Een ‘fietswrak’ is rijtechnisch onvoldoende, verwaarloosd en van weinig nut: opknappen kost meer dan de fiets waard is. Een ‘weesfiets’ is nog wel bruikbaar, maar kennelijk door de eigenaar in de steek gelaten. Uit onderzoek van het Fietsberaad (Publicatie nr. 3) blijkt dat bij grotere stations vaak zo’n 15% van de onbewaakt geparkeerde fietsen er langer dan vier weken staat. Omdat de ruimte er schaars is, is het terecht om wrakken en weesfietsen weg te halen.

Weghalen mag echter niet zomaar, wanneer er geen direct gevaar of hinder is. In de APV moet een bepaling over een maximale parkeerduur staan, een verbod op foutparkeren en/of het plaatsen van wrakken. In een uitvoeringsbesluit moeten b. en w. de APV-bepaling van toepassing verklaren op een of meer

gebieden. Via borden moet het publiek worden geïnformeerd en gewaarschuwd. Vaststellen dat een fiets niet meer wordt gebruikt is simpel, maar wel tijdrovend: met een krijtstreep op straat en op de fietsband (na verplaatsing passen de streepjes niet meer bij elkaar) of met een dun touwtje tussen frame en wiel, dat breekt als de fiets wordt gebruikt. Als is vastgesteld dat een fiets ergens te lang staat, moet de eigenaar via een ‘beschikking’ – een waarschuwingssticker bijvoorbeeld – nog wel de gelegenheid krijgen om hem zelf weg te halen. Pas na het verstrijken van een daarin genoemde termijn mag de gemeente de fiets verwijderen. Vervolgens moet hij minimaal dertien weken worden opgeslagen; alleen fietswrakken slechts twee weken. De kosten van verwijdering en opslag mag men op de eigenaar verhalen.

In de praktijk werd meestal geen beschikking afgegeven en meteen tot verwijdering overgegaan. Gemeenten gingen er vaak vanuit dat dit mag, want er geldt immers een fietsparkeerverbod en er is met borden gewaarschuwd. De Fietsersbond heeft nu duidelijk gemaakt dat dit niet zo is. Zonder beschikkingen en passende termijnen zijn opruimacties formeel vaak fietsdiefstal.

Niet-hinderlijk foutgeparkeerde fietsen

Weesfietsen verwijderen, fietswrakken verwijderen, hinderlijk of gevaarlijk geplaatste fietsen verwijderen: het is allemaal goed te doen, ook juridisch, en iedereen is het er ook wel over eens dat het wenselijk is. De discussie zit echter in de vierde categorie fietsen die vaak voor verwijdering in aanmerking komen: fout geplaatste. Sommige gemeenten gaan daar erg ver in: elke fiets die niet precies in een klem staat, wordt verwijderd. De procedure is in principe hetzelfde als bij weesfietsen en fietswrakken, alleen kan je daaraan een waarschuwing bevestigen, want die staan er immers de volgende dag ook nog wel. Bij fietsen die 'slechts' fout geplaatst zijn, is dat in het algemeen niet zo. Dan moet die waarschuwing juridisch gezien dus uitgereikt worden aan de overtreder, die vervolgens ook nog de tijd moet krijgen om de fout ongedaan te maken. En tja, die dagelijkse fietser weet wel hoe hij de overtreding ongedaan moet maken: gewoon naar huis fietsen!

Is er dan helemaal geen optreden tegen foutief geplaatste fietsen meer mogelijk en is dat dan geen groot gemis?

In de eerste plaats is het van belang te beseffen dat het hier gaat om niet-hinderlijk, niet-gevaarlijk (maar wel volgens de gemeentelijke regels foutief) geplaatste fietsen. Is dat nou echt (altijd) zo vreselijk of valt hier toch ook iets van de overdreven Nederlandse ordelijkheidszin te bespeuren? Ten tweede: indien gewenst is er zeker iets tegen te doen, alleen vraagt dat misschien wel de inzet van meer en vooral ook andersoortig personeels. Want wat gewoon kan – en wat we met z'n allen doodnormaal vinden als het om auto's gaat (die worden namelijk ook niet zomaar weggesleept) – is ook bij fietsen mogelijk: een bekeuring geven aan de fietser die zijn fiets op een ongewenste plaats neerzet of van die plaats weghaalt. Vervolgens zal het zo zijn dat een opsporingsambtenaar die klaarstaat om overtreders te beboeten vooral een preventief effect sorteert. Mooi toch? Of moeten we de uitkomst van deze juridische verwickelingen toch niet zo positief beschouwen, ook niet vanuit het oogpunt van goed fietsbeleid? Of sterker nog, is het juridisch toch niet zo helder als de Fietsersbond nu meent? Het Fietsberaad hoort graag onderbouwde meningen!

Zie voor meer informatie de website www.fietsersbond.nl, dossier 'Goed stallingsbeleid'.